

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Inhoud

1. Situatieschets januari 2020 t/m september 2021
2. Strategie en dilemma's per tijdvak
3. Organisatie
4. Thema's
 - A. Besluitvorming
 - B. Testen
 - C. Vaccinaties
 - D. Reizen
 - E. Pandemische paraatheid
 - F. Lessons learned
 - G. Media

1. Situatieschets januari 2020 t/m september 2021

Januari 2020

- Een nieuw coronavirus duikt op in Wuhan, China.
- Het virus bereikt Europa. Op 18 januari publiceert het AD een artikel, waarin meerdere professoren uit binnen- en buitenland aan het woord komen. Daarin staat nog dat het RIVM de kans klein acht dat het virus in Nederland opduikt, omdat er vanuit Wuhan geen directe vluchten naar Nederland zijn.
- De WHO verklaart de uitbraak tot een Public Health Emergency of International Concern.

Februari 2020

- Eerste coronabesmetting in Nederland.
- Nederlanders keren terug uit het buitenland.
- Eerste signalen van tekorten aan mondkapjes.

Maart 2020

- Handen wassen, niezen in de elleboog en geen handen schudden.
- Intelligente lockdown
- 1,5 meter afstand.
- Eerste sterfgeval in Nederland.
- COVID-19 verklaard tot pandemie.
- We klappen voor de zorg.
- Minister Bruno Bruins treedt af. Martijn van Rijn volgt hem op.
- Koning Willem-Alexander spreekt het volk toe in een televisietoespraak.

April 2020

- De maatregelen van maart worden verlengd.
- Het kabinet stuurt hulp naar het Caribisch deel van het Koninkrijk.
- Het testbeleid wordt uitgebreid naar nieuwe doelgroepen.
- Wetsvoorstel Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 ingediend bij de Tweede Kamer.

Mei 2020

- Tweede noodpakket banen en economie.
- 'Blijf zoveel mogelijk thuis' wordt 'vermijd drukte'.
- Na de meivakantie gaan basisscholen weer gedeeltelijk en kinderdagverblijven helemaal open.
- Tamara van Ark volgt Martin van Rijn op.

Juni 2020

- Iedereen met klachten kan zich laten testen.
- De horeca mag weer open onder voorwaarden.
- Mondkapjes worden verplicht in het ov. De normale dienstregeling wordt hervat.
- PO volledig open en VO op 1,5 meter.
- Culturele instellingen mogen weer open.
- Veel EU-grenzen gaan weer open.

Juli 2020

- De maand start rustig. De nationale crisisstructuur wordt afgeschaald.
- In de loop van de maand loopt het aantal besmettingen weer op. Vooral in de grote steden.
- In persconferentie eind juli doet Minister Grapperhaus de oproep: houd je aan de regels.

Augustus 2020

- 'Wij zijn klaar met het virus, maar het virus is nog niet klaar met ons'
- Besmettingen lopen op.
- In extra persconferenties wordt het belang van de basismaatregelen benadrukt.
- Nieuwe maatregelen worden aangekondigd.
- Eind augustus gaan alle scholen in PO en VO weer open.

September 2020

- Kamerbrief 'Lessons Learned': resultaat van gesprekken met experts over de eerste golf.
- Oprichting Programmadirectie Covid-19 bij VWS.
- Het virus wordt nauwlettend in de gaten gehouden, al is er schaarste aan testcapaciteit.
- Begin september overschrijdt het dagcijfer van de positieve testen de 1000. Eind september volgen aangescherpte maatregelen om het virus in te dammen.

25 september 2020

Rijksoverheid

Regionale maatregelen tegen het coronavirus

Het gaat niet goed met het coronavirus in ons land. In de regio's waar het aantal besmettingen het snelst toeneemt, worden aanvullende maatregelen genomen.

In welke regio's gelden deze maatregelen?

- Amsterdam-Amstelland
- Brabant-Noord
- Brabant-Zuidoost
- Flevoland
- Gelderland-Zuid
- Gooi enachterhoek
- Groningen
- Haaglanden
- Heiloo en Helder
- Kennemerland
- Rotterdam-Rijnmond
- Utrecht
- Zuidoost-Veldhoven
- Zuid-Holland-Zuid

Horeca
In deze regio's geldt extra:

- Vanaf 00:00 uur 's nachts geen nieuwe bezoekers.
- Vanaf 00:00 uur 's nachts gaat de muziek uit.
- Sluiting horeca uiterlijk om 1:00 uur 's nachts.
- Sluiting afhaalrestaurants uiterlijk om 2:00 uur 's nachts en geen verkoop van alcohol na 20:00 uur 's nachts.

Samenkomsten
In deze regio's geldt extra:

- Geen gezelschapsvuren meer dan 5 personen, zwaard zwaaiers als buiten.
- Kijk op rijbewijs.nl of op de website van de politie voor meer informatie over de regels voor samenkomsten.
- Meldplicht voor organisaties bij samenkomsten van meer dan 50 personen.
- Kijk op rijbewijs.nl of op de website van de politie voor meer informatie over de regels voor samenkomsten.
- Bij bezoek thuis geldt nog steeds maximaal 5 personen.

Veiligheidsregio's kunnen extra regionale maatregelen nemen.
Kijk voor actuele informatie op de websites van gemeenten waartoe je woont of je gaat bezoeken.

Het is belangrijk om te weten!

#lijfpuut.

• **Laat je testen.**

Als je een symptoom ervaart, ga niet naar een werkzekerheidsonderzoek.

Werk zoveel mogelijk thuis.

Houd 1,5 meter afstand.

Vermijd drukke plekken.

Was vaak je handen.

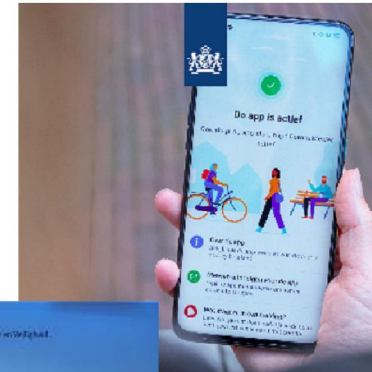
alleen samen krijgen we corona onder controle

Verstuurde en niet-afgeleverde berichten worden niet afgeleverd. 0900-12345

Oktober 2020

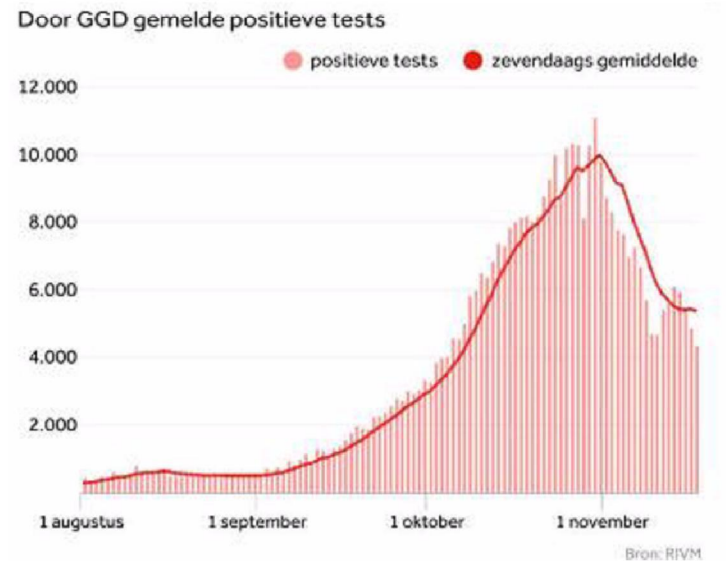
- Besmettingen stijgen verder, er volgt een gedeeltelijke lockdown.
- Routekaart coronamaatregelen, inclusief gereedschapskist.
- De CoronaMelder App wordt in gebruik genomen.
- De evenementensector presenteert plan aan kabinet over fieldlabs evenementen.
- Extra steunmaatregelen.
- Na de Tweede Kamer stemt ook de Eerste Kamer in met de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19.

November 2020

- De gedeeltelijke lockdown wordt verlengd en begin november verzaamd.
- Het dragen van een mondkapje wordt per 1 december verplicht.
- Er komt een vuurwerkverbod voor de jaarwisseling.
- De Gezondheidsraad adviseert over de prioritering van Covid-vaccinaties.

December 2020

- Begin december wordt de verzwaarde gedeeltelijke lockdown opnieuw verlengd.
- Halverwege december kondigt Rutte vanuit het torentje een lockdown af.
- De Britse variant van het virus duikt op en is besmettelijker dan andere mutaties.
- Eind december keurt de EMA het eerste vaccin tegen COVID-19 goed.

Grimmig protest bij persconferentie

■ Demonstranten hebben tijdens de persconferentie van premier Rutte en minister De Jonge een lawaaioprotest gehouden. Ze sloegen op potten en pannen en hadden megafoons en sirenes bij zich om hun ongenoegen te uiten over de coronabeperkingen.

Januari 2021

- Het nieuwe jaar begint Nederland in lockdown, maar in de eerste week van januari start ook het vaccineren.
- In de tweede week kondigt het kabinet aan dat de lockdown wordt verlengd tot begin februari, mede door de Britse variant. In Londen wordt op 8 januari de noodtoestand afgekondigd.
- Eind januari wordt de avondklok ingevoerd.

21 januari 2021

Avondklok: blijf binnen

Het is van 21.00 uur 's avonds tot 4.30 uur 's ochtends verboden om buiten te zijn.

Februari 2021

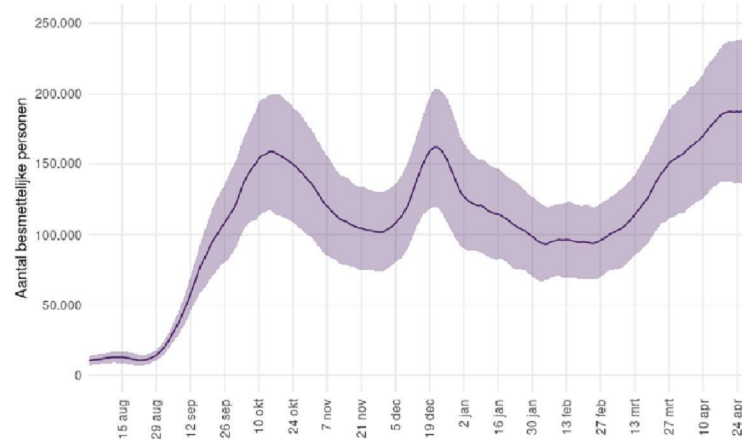
- Begin februari wordt de lockdown verlengd. Maar de basisscholen en kinderopvang (met uitzondering van de BSO) kunnen per 8 februari weer open.
- Sociaaleconomische gevolgen krijgen een nadrukkelijker plek in de besluitvorming.
- Op 15 februari wordt het eerste Fieldlab georganiseerd, een zakelijk congres voor 500 deelnemers. Er volgen nog zeven andere praktijktesten.
- Eind februari wordt een voorzichtige verruiming van de lockdown per begin maart aangekondigd.

Maart 2021

- In maart wordt de lockdown voortgezet met slechts lichte aanpassingen in de maatregelen.
- De besmettingen lopen op en de derde golf wordt zichtbaar, mede door de opkomst van de Britse variant.
- Er wordt reikhalzend uitgekeken naar het begin van de zomer met het perspectief dat de 3e golf voorbij is en iedereen gevaccineerd is die dat wil.

April 2021

- Er wordt gewerkt aan het 'openingsplan', dat richting geeft aan wanneer en onder welke voorwaarden bepaalde maatregelen kunnen worden losgelaten.
- Eind april worden de eerste versoepelingen, waaronder het afschaffen van de avondklok en het beperkt openen van buitenterrassen aangekondigd.
- Ook zijn er eerste berichten over een mogelijke '*variant of concern*' uit India.

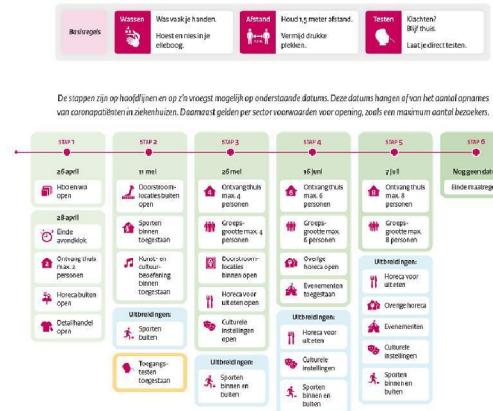

Mei 2021

- In mei worden met enige vertraging verdere stappen in het openingsplan gezet. Langzaam kan de samenleving verder open.
- Het vaccinatietempo wordt opgevoerd, eind mei zijn 9 miljoen prikken gezet.
- Eind mei worden verdere versoepelingen aangekondigd. Premier Rutte: "Feitelijk is dit het einde van de lockdown"

13 april 2021

Openingsplan: stap voor stap meer mogelijk

alleen samen krijgen we corona onder controle

Met 9 miljoen verwachte
rijksvoorzieningsopeningen
af 1 oktober 2021

Juni 2021

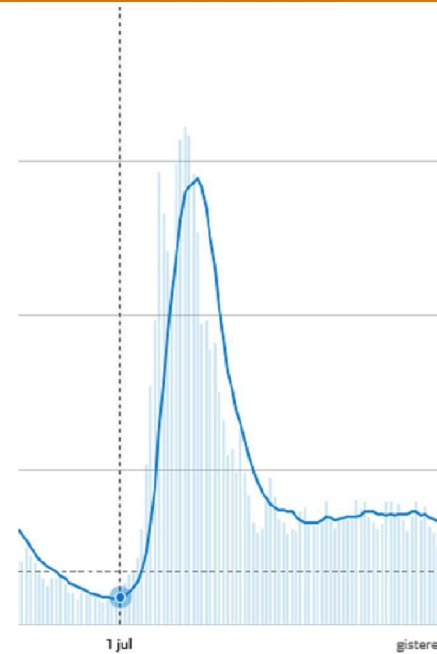
- In razend tempo wordt het DCC (Digitaal COVID Certificaat) gerealiseerd om reizen binnen de EU mogelijk te maken.
- Het vaccinatieprogramma komt op topsnelheid, het record is 1,7 miljoen prikken per week.
- Stap 4 van het openingsplan wordt aangekondigd. Deze versoepelingen gaan per 26 juni in. Voor sommige evenementen, zoals dansfeesten en festivals, gaat een coronatoegangsbewijs gelden. "Dansen met Janssen", klinkt.

Juli 2021

- In de eerste week van juli stijgt het aantal besmettingen in recordtempo, vooral onder jongere leeftijdsgroepen, mede aangejaagd door de veel besmettelijkere delta variant.
- Een aantal versoepelingen, met name in de (nacht)horeca en cultuur, wordt teruggedraaid. Toegangstesten worden korter geldig.
- Eind juli neemt het aantal besmettingen gestaag af. De ziekenhuisopnames stijgen wel, maar een echte piek blijft uit.

Augustus 2021

- De epidemiologische situatie bevindt zich voor een groot deel deze maand op een plateau.
- Het plan voor het najaar wordt verder uitgewerkt. Hoe om te gaan met de verschillende mogelijke scenario's?
- Het priktempo loopt gestaag terug. Iedereen die een prik wilde hebben, heeft de mogelijkheid hiertoe gehad.
- Vanuit verschillende sectoren klinkt steeds luider de roep open te mogen.

September 2021

- Op de persconferentie van 14 september wordt medegedeeld de 1,5 meter regel niet langer geldt.
- In plaats daarvan wordt het coronatoegangsbewijs verplicht om de samenleving verder, en op een veilige manier, te kunnen openen.
- Het CTB zorgt voor verdeeldheid in de politiek en in de samenleving.

2. Strategie en dilemma's per tijdvak

Strategie en dilemma's: januari t/m mei 2020

Strategie:

- In eerste instantie adviseren het RIVM en het OMT drie sporen:
 1. 'Containment' (precies weten waar het virus zit d.m.v. BCO);
 2. 'Mitigation' (via maatregelen verspreiding verminderen);
 3. 'Adaption' (via groepsimmunititeit virus uitbannen).
- In het vervolg worden drie overkoepelende doelen worden door de overheid geformuleerd:
 1. Druk op de zorg verminderen;
 2. Kwetsbare beschermen;
 3. Zicht op het virus houden.

Dilemma's:

- Mitigation wordt al snel internationale norm.
- Wat hier constant doorheen loopt en wat voor dilemma's zorgt, is: schaarste. Schaarste aan o.a. kennis, IC bedden, beademingsapparatuur en PBM.
- Wat heel erg hielp: draagvlak in de samenleving was groot.

Strategie en dilemma's: zomer 2020

Strategie:

- Maatregelen afbouwen waar mogelijk (terrassen en scholen weer open).
- Middels een routekaart perspectief bieden.
- Regionale brandjes uittrappen, om grote oplevingen te voorkomen.

Dilemma:

- Hoe effectief op te treden bij lokale oplevingen? Overgang van nationale naar regionale regie bleek in praktijk lastig.
- In de eerste golf was het algemene gevoel: *we zijn er samen doorheen gekomen*. Met een tweede golf in aankomst werd het creëren van draagvlak een grotere uitdaging.

Strategie en dilemma's september t/m december 2020

Strategie:

- Streven naar maatregelen die het virus voldoende inperken en kunnen rekenen op draagvlak, maar zonder te grote maatschappelijke schade.
- Vaccinaties komen steeds concreter in beeld als dé uitweg uit deze crisis.

Dilemma's:

- Balanceren tussen voldoende maatregelen en samenleving zoveel mogelijk open houden.
- Behouden van draagvlak in de politiek en in de samenleving.
- Welke strategie is op de langere termijn houdbaar? Hammer and the dance.
- Noodzaak om zoveel als mogelijk zicht te houden op het virus, maar de testcapaciteit was wereldwijd schaars.

Strategie en dilemma's januari t/m april 2021

Strategie:

- De planbureaus krijgen voornamere rol in de besluitvorming, om voldoende oog te hebben voor de maatschappelijke gevolgen.
- Voorbereiden op het mogelijk, stap voor stap, openen van de samenleving.

Dilemma's:

- De Britse variant maakt de epidemiologische situatie erg onvoorspelbaar.
- Ingrijpende keuzes moesten worden gemaakt, bijvoorbeeld het sluiten van scholen en instellen van een avondklok.
- Roerige start van de vaccinatiecampagne. Sterke roep vanuit politiek en samenleving om snelheid, terwijl het een (logistiek) grote uitdaging was.
- De druk op de zorg blijft erg hoog, toch is de samenleving de strenge maatregelen zat.

Strategie en dilemma's: mei t/m juli 2021

Strategie:

- Samenleving aan de hand van openingsplan steeds verder openen.
- Vaccinatietempo opvoeren zodat iedereen voor de zomer een eerste prik heeft gehad.
- Reizen binnen Europa mogelijk maken door invoeren DCC.
- In juli volgt grote piek in besmettingen, gerichte maatregelen treffen op settings waar de meeste besmettingen zich voordoen.

Dilemma's:

- Roep om versoepelingen nam toe, mede door de stijgende vaccinatiegraad. De meeste kwetsbaren waren al gevaccineerd.
- Na versneld openen samenleving en piek na 26 juni ('Dansen met Janssen'): welke maatregelen gaan we weer invoeren.
- Hoe reizen binnen Europa verantwoord mogelijk maken, zonder dat het virus wordt meegenomen?

Strategie en dilemma's: Augustus 2021 – nu

Strategie:

- Voorbereid zijn op mogelijke scenario's in het najaar:
 - Zo veel mogelijk mensen verdeeld over de samenleving vaccineren,
 - Besmetting van mensen die niet immuun zijn voldoende spreiden zodat de druk op de zorg niet te hoog wordt.

Dilemma's:

- Welke maatregelen zijn nog uitlegbaar, nu de vaccinatiegraad steeds hoger wordt?
- Ethische vraagstukken: wanneer is er sprake van vaccinatiedrang of –dwang? Mag iemand worden gevraagd naar de vaccinatiestatus?

3. Organisatie

Organisatie

Departementale crisisstructuur DCC Departementaal Crisiscentrum		Nationale crisisstructuur NCC Nationaal Crisiscentrum	
	VWS	NCTV	
DCC + CTC	Programmadirectie COVID-19	DG Samenleving en COVID-19	NCC +
Minister + DGs	Afstemmingsoverleg Minister van VWS	MCCb MCC Ministeriele commissie crisisbeheersing	MP + bewindslieden
DG + directeuren	BTCb BTC-19 Beleidsteam crisisbeheersing	ICCb ACC Interdepartementale commissie crisisbeheersing	NCTV + DGs
Directeur + beleidsadv.	OTCb Operationeel team crisisbeheersing	IAO DOC-19 Interdepartementaal afstemmingsoverleg	DCCen

4. Thema's

Besluit- vorming

Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
Voorbereiding besluitvorming, intern overleg, interdepartementale afstemming (ambtelijk), aanpassing...						
BWO Corona		BWO Corona		BWO Corona		
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
BWO Corona	DOC	BWO Corona	ACC	OMT bijeen MCC + MR BWO Corona		Catshuis
OMT-advies BAO DOC ACC VB	MCC Persconferentie Kamerbrief	Debat BWO Corona		BWO Corona		
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
BWO Corona	Maatregelen gaan gelden	BWO Corona		BWO Corona		

Testen 1: het testlandschap opbouwen

- In het begin van de crisis worden alleen patiënten met klachten in medische omgevingen getest. Meer testcapaciteit is er niet.
- Half april gaat de testcapaciteit van 4000 naar 17.5000 tests per dag en kunnen zorgmedewerkers en patiënten met klachten buiten het ziekenhuis worden getest.
- Eind april wordt aangekondigd dat het testbeleid wordt uitgebreid naar nieuwe doelgroepen: personeel in het basisonderwijs en de kinderopvang, jeugdtrainers en mantelzorgers.
- Vanaf 1 juni kan iedereen met klachten zich laten testen bij de GGD.

Testen 2: op volle toeren in de tweede golf

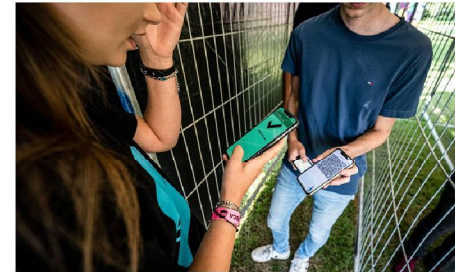
- In de zomer is de testcapaciteit afgebouwd, vanwege de afnemende vraag. Begin september worden we overvallen door de tweede golf en hebben we te weinig testcapaciteit. Zorg- en onderwijspersoneel krijgt voorrang in de teststraat.
- Begin oktober wordt de app CoronaMelder in gebruik genomen, als aanvulling op het bron- en contactonderzoek van de GGD. Vanaf 1 december kunnen ook mensen zonder klachten zich na een melding laten testen bij de GGD.
- Vanaf november worden er ook XL-testpaviljoens gebouwd in grote steden.
- In november start de eerste pilot grootschalig risicogericht testen in de gemeente Lansingerland.

Testen 3: van pilots naar testen voor toegang tot de samenleving

- Vanaf februari vinden er Fieldlab evenementen plaats om ons voor te bereiden op het heropenen van de samenleving.
- De werking van toegangstesten wordt in de praktijk uitgetoetst in april. Met een toegangstest kunnen we naar een theatervoorstelling of een voetbalwedstrijd.
- Vanaf 26 juni kunnen we met een QR-code naar evenementen en de (nacht)horeca. Tegelijkertijd kunnen we met het DCC op reis. Het blijkt een iets te grote stap, de besmettingen lopen begin juli snel op.
- In september stemt de Tweede Kamer in met de brede inzet van coronatoegangsbewijzen, behalve op het terras.
- Nu de vaccinatiegraad hoog is, heeft de discussie over testen voor toegang een groot ethisch component.

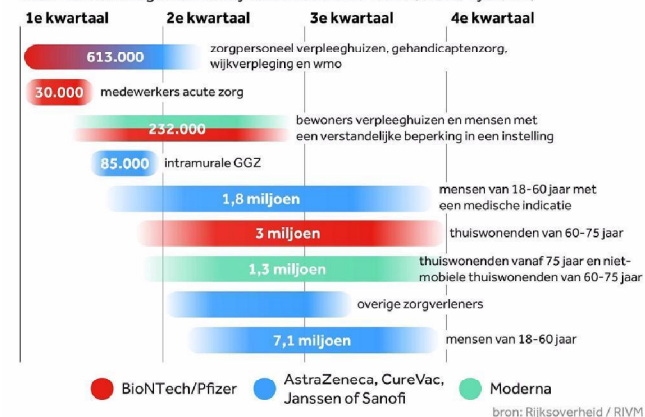

Thema Vaccinaties: 1. Voorbereiding

- In april wordt in gestart met voorbereidingen op vaccins te ontwikkelen en aan te kopen, ook in Europees verband
- In september wordt een eerste vaccinatiestrategie gepubliceerd. Hierin in aandacht voor de ontwikkeling van vaccins, de aankoop ervan en de uitrol als er eenmaal prikken kunnen worden gezet.
- Ook volgt (in november) advies van de Gezondheidsraad over het prioriteren van de verschillende (leeftijds-)groepen in de samenleving.
- Halverwege december start, ondanks dat duidelijk wordt dat de eerste prik niet meer in 2020 gezet wordt, de publiekscampagne.

Wie worden er als eersten gevaccineerd?

Vaccinatiestrategie van de Rijksoverheid voor 2021 (stand 4 januari)

Thema Vaccinaties: 2. De start

- Er is veel kritiek dat Nederland relatief laat daadwerkelijk begint met prikken. Op 6 januari wordt de eerste vaccinatie gezet bij een zorgmedewerker.
- In de maanden die volgen is het constant puzzelen: de levering van vaccinaties valt soms tegen, er treden bijwerkingen op waardoor onder meer het toedienen van AstraZeneca tijdelijk wordt gepauzeerd en verschillende doelgroepen roeren zich (in de media) om met voorrang in aanmerking te komen.

NIEUWSUUR • BINNENLAND • POLITIEK • 28-12-2020, 22:04

Oud-directeur RIVM: 'Nederlandse vaccinatiestrategie is beschamend'

Nieuw vaccinatieschema

Vaccinatie dit, vaccinatie dat, waarom is het zo'n chaos?

05 februari 2021 16:17

Sorry, maar het vaccinatiebeleid is gewoon een nationale schande

COMMENTAAR Prima, de saamhorigheid en mentaliteit van schouders eronder. Maar de manier waarop Nederland het vaccineren aanpakt is een ramp binnen de ramp, schrijft Hans Nijenhuis in dit commentaar.

Thema Vaccinaties: 3. Op stoom

- De Nederlandse vaccinatiecampagne raakt vanaf mei echt op stoom. Het record is uiteindelijk 1,7 miljoen prikken per week. De toon in de Kamer en in de media draait ook bij.
- Vanaf augustus neemt het priktempo weer gestaag af. De mensen die gevaccineerd willen worden (ook kinderen vanaf 12 jaar) hebben deze kans gehad.
- De nieuwe uitdaging is om de nog niet bereikte groepen te overtuigen. Onder meer Prikkenzonderafspraak.nl wordt gelanceerd, ook gaan de prikbusen het land in.

Prikken zonder afspraak

Haal je **eerste prik** waar en wanneer het jou uitkomt. Zo werkt het:

- 1 Vind een priklocatie in de buurt
- 2 Kom langs zonder afspraak
- 3 Stroop je mouw op en klaar!

Let op: alleen als je nog geen vaccinatieafspraak hebt gemaakt

[Ik wil m'n eerste prik](#)

Thema Reizen 1: Vliegverboden en dichte grenzen (2020)

- Wanneer het virus zich wereldwijd begint te verspreiden, worden al snel vliegverboden opgelegd uit gebieden waar een uitbraak van COVID-19 heeft plaatsgevonden.
- Ook geldt het advies om alleen nog strikt noodzakelijke reizen te maken.
- Nog ingrijpender is dat de EU de buitengrenzen sluit voor niet-essentiële reizen, ook sluiten meerdere EU landen de binnengrenzen
- In de zomer gaan de EU grenzen weer open, restricties blijven. Vakantiereizen naar risicogebieden worden ontmoedigd.

Thema Reizen 2: Nieuwe varianten en de quarantaineplicht

- Wanneer eind 2020/begin 2021 nieuwe varianten opduiken, is dat reden opnieuw vliegverboden in te stellen.
- Het quarantaineadvies voor inreizigers wordt onvoldoende nageleefd, daarom wordt er gewerkt aan een quarantaineplicht. In mei 2021 stemmen beide Kamers in met het wetsvoorstel quarantaineplicht.
- Op 15 mei vervalt het algemeen negatief reisadvies en wordt de kleurcode van een beperkt aantal landen en regio's van oranje aangepast naar geel of groen.

Thema Reizen 3: Het DCC wordt ingevoerd

- In juni wordt in razend tempo het digitaal coronacertificaat (DCC) gereed gemaakt.
- Reizigers die in de CoronaCheck app kunnen laten zien dat zij gevaccineerd zijn, een negatieve test hebben of een infectie hebben doorgemaakt, kunnen met dit coronabewijs binnen Europa reizen.
- Op 1 juli wordt het DCC ingevoerd.

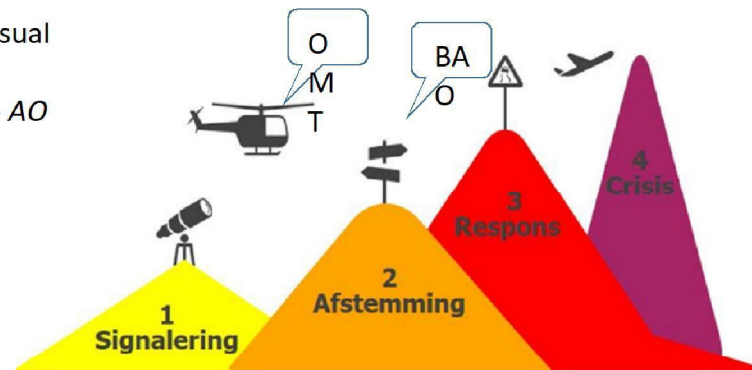

Pandemic preparedness: 1. Fase 0

Pandemic preparedness voor COVID-19: Crisisorganisatie infectieziekten

Cib Actieplan en opschalingsfases

Phase 0: business as usual
Phase 1: *signalering*
Phase 2: *afstemming - AO*
Phase 3: *respons - RT*
Phase 4: crisis RIVM

Pandemic preparedness: 2. Structuur crisisbeheersing

Departementale crisisstructuur DCC Departementaal Crisiscentrum		Nationale crisisstructuur NCC Nationaal Crisiscentrum	
	VWS	NCTV	
DCC			NCC +
Minister + DGs		MCCb Ministeriele commissie crisisbeheersing	MP + bewindslieden
DG + directeuren	BTCb Beleidsteam crisisbeheersing	ICCb Interdepartementale commissie crisisbeheersing	NCTV + DGs
Directeur + beleidsadv.	OTCb Operationeel team crisisbeheersing	IAO Interdepartementaal afstemmingsoverleg	DCCen

Pandemic preparedness: 3. de toekomst

Wat helpt/wat is nodig om de paraatheid, wendbaarheid en zelfredzaamheid te vergroten bij een volgende grote pandemische crisis?

- (Beleids)agenda voor pandemische paraatheid van infectieziektebestrijding
 - Geleerde lessen goed benutten
 - Niet voorbereiden op vorige crisis, maar een volgende. Instrumenten structureel versterken.
 - Samenhang met andere pandemische opgaven: leveringszekerheid, acute zorg, zorgreserve etc.
- Vraagstukken:
 - Nationale en internationale strategie;
 - Rol overheid en rol markt;
 - Beheersbaarheid van de risico's
- Versterken van de basis is voorwaarde: GGD, ICT, zoönosestructuur, crisis- organisatie en aanpak.

Thema Lessons Learned 1: 'Lerende overheid'

De zomer van 2020 wordt benut voor een eerste lessons learned traject:

1. Goed inzicht: Vroegsignaleren door testen en traceren en het inzicht over de verspreiding van het virus voor een breder publiek beschikbaar stellen.

- ✓ Dashboard uitbreiden met lokale en regionale informatie.
- ✓ Begrijpelijkheid verbeteren zodat de informatie voor meer mensen duidelijk is.

2. Gerichte maatregelen: Het generieke beleid van de eerste golf leverde op economisch en sociaalmaatschappelijk gebied nevenschade op die – hoewel de maatregelen noodzakelijk waren – ongewenst was.

- ✓ Specifiekere maatregelen proberen te nemen, gericht op regio of sector én benoemen waarom dit het geval is.

3. Gezamenlijk volhouden: Zorgen dat we het samen met elkaar volhouden.

- ✓ Blijven inzetten op begrijpelijke communicatie met meer zichtbare communicatie in de openbare ruimte
- ✓ Communicatie gericht op verschillende doelgroepen (bijvoorbeeld jongeren via TikTok).
- ✓ Meer praktische informatie bieden over bijvoorbeeld bezoek thuis, hoe mensen veilig naar buiten kunnen en waar op te letten.
- ✓ Zorgen dat mensen met een beperking of kwetsbare gezondheid zo goed mogelijk kunnen participeren in de maatschappij.

Thema Lessons Learned 2: Externe evaluaties

- Al in mei 2020 start de Onderzoeksraad voor Veiligheid een uitgebreid reconstructieonderzoek naar de aanpak van de Coronacrisis door de Nederlandse overheid en andere betrokken partijen
- De Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) maakt per fase van de crisis een uitgebreide feitenconstructie over de aanpak van de crisis door VWS.

**Nederlandse
School voor
Openbaar
Bestuur**

Feitenreconstructie

Onderzoek aanpak coronacrisis VWS

Periode: januari tot en met juli 2020

Media 1

Vuurwerk en rookbom
Ministerie tijdelijk afgesloten na persconferentie om demonstratie
14 september 2021 21:18

Media 2

NIEUWSUUR • BINNENLAND • POLITIEK • 28-12-2020, 22:04

Oud-directeur RIVM: 'Nederlandse vaccinatiestrategie is beschamend'

Nieuws 4 Januari 2021, 18:30 uur

ANALYSE
De vaccinatiestrategie tegen covid-19 kampt
met drie fundamentele problemen

Zorgeconoom noemt vaccinatiebeleid minister De Jonge 'één grote
rommel'

Nederland bungelt qua vaccinatiesnelheid
opnieuw onderaan lijst EU-landen

Sorry, maar het vaccinatiebeleid is gewoon een nationale schande

COMMENTAAR Prima, de saamhorigheid en mentaliteit van schouder
eronder. Maar de manier waarop Nederland het vaccineren aanpakt is een
ramp binnen de ramp, schrijft Hans Nijenhuis in dit commentaar.

Belangrijkste doel van vaccinatiecampagne wordt waarschijnlijk niet gehaald

Onze vaccinatiestrategie
kán aan het eind van de rit
superieur blijken, maar er
gaat te veel mis

Nieuw vaccinatieschema

Vaccinatie dit, vaccinatie dat, waarom is het zo'n chaos?

05 februari 2021 16:17